

۱۵۵ ۶۱ ۵ ۸

بنام خداوند جان و خرد

توانبخشی توجه با تکالیف تعادلی باران

**Balance Based Attentive Rehabilitation
of Attention Networks (BARAN)**

دکتر وید بنانی

دانشد علوم اعصاب شناختی و انگاه شهید بهشتی

فهرست نویسی فیپا

سرشناسه	۱۳۵۷-نجاتی، وحید،
عنوان و نام پدیدآور	توانبخشی توجه با تکالیف تعادلی باران/وحید نجاتی.
مشخصات نشر	۱۳۹۶. تهران: رشد فرهنگ،
مشخصات ظاهری	۱۱۸ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۸۶۷-۰۸-۱:
وضعیت فهرست نویسی	فیپا:
موضوع	اختلالات شناختی -- بیماران -- توانبخشی
موضوع	Cognition disorders -- Patients -- Rehabilitation:
رده بندی کنگ	۱۳۹۶ ن ۳ الف / ۵۵۳RC
رده بندی یویی	۶۱۶/۸:
شماره کتابشناسی ملی	۴۹۰۳۶۲
نام کتاب: توانبخشی بو	تکالیف تعادلی باران
نام مؤلف: دکتر وحید نجاتی	
ناشر: رشد فرهنگ	
طراح جلد: فرشته توسلی	
صفحه آرای: مونا نظری	
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: واصف	
نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۶	
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه	
قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان	

انتشارات رشد فرهنگ

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۶۷-۰۸-۱
ISBN: 978-600-8867-08-1

آدرس انتشارات: تهران، خیابان مرتضوی، بعد از تقاطع جیحون، پلاک ۷۰۶

تلفن: ۶۶۸۹۰۹۷۶-۷

Email: Roshdefarhang@yahoo.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۵
توانبخشی شناختی.....	۷
کنترل وضعیتی و شناخت.....	۱۱
نظام‌های حسی در کنترل وضعیتی (تعادل).....	۱۵
نظام بینایی.....	۱۵
نظام حس بکری.....	۱۶
نظام دهلیزی.....	۱۸
سیستم‌های شناختی ر کنترل وضعیتی.....	۲۰
توجه.....	۲۲
انواع توجه.....	۲۲
نظریه‌های توجه تقسیم‌شده.....	۲۳
نظریه ظرفیت پردازش.....	۲۴
نظریه خودکار شدن.....	۲۷
تکلیف دوگانه.....	۲۸
توانبخشی شناختی توجه با تکالیف تعادلی باران.....	۳۱
مبنای طراحی برنامه باران.....	۳۱
اصول برنامه باران.....	۳۳
ارزیابی برنامه توانبخشی شناختی باران.....	۳۵
آزمون کاغذی استروپ.....	۳۶
آزمون قلم کاغذی ردیابی رنگی.....	۳۹
آزمون قلم کاغذی ثبت توجه.....	۴۱
تکالیف و سطح بندی برنامه توانبخشی شناختی باران.....	۴۲
تمرینات تعادلی.....	۴۲
تمرینات شناختی.....	۶۳
بخش نخست: مجموعه تکالیف شناختی محاسباتی.....	۶۳
بخش دوم: مجموعه تکالیف شناختی متنوع.....	۷۳
فرمول بندی جلسات درمانی باران.....	۹۱
گزارش‌های موردی.....	۱۰۱

۱۰۵.....	پژوهش‌های اجراشده با باران.....
۱۰۷.....	منابع.....
۱۱۱.....	پیوست آزمون‌های توانبخشی توجه با تکالیف تعادلی باران.....

یاداب از ابریدات بر بدن بدانی

زنجیره رفتار انسان از حلقه‌های احساس، ادراک، شناخت و حرکت تشکیل شده است که در هر مداخله‌ای برای ترمیم و یا تقویت رفتار در نظر گرفتن تمامی حلقه‌های این زنجیره ضروری است. هرچند مداخله برای ترمیم و یا ارتقاء عملکرد می‌تواند مبتنی بر یکی از این حلقه‌ها باشد، اما این بدان معنی نیست که سایر حلقه‌ها درگیر نمی‌شوند. بلکه، نوع تکلیف ارائه‌شده برای توانبخشی به نحوی است که به حداقل عملکرد سایر حلقه‌ها نیاز داشته باشد. هر چند این تخصیص یافتگی در پاره‌ای از مداخلات توانبخشی ضروری است، ولیکن مداخلات یکپارچه‌نگر می‌تواند، همراهی سایر اجزاء زنجیره را در موفقیت‌ها، مختلف تضمین نماید. به عبارت دیگر از آنجایی که در رفتار روزانه، هر یک از حلقه‌ها به تنهایی، کار گرفته نمی‌شوند، ارائه تکالیف جامع و یا حداقل کنترل سایر عوامل مؤثر در فرایند توانبخشی می‌تواند، در تعمیم تکالیف توانبخشی به فعالیت‌های روزانه مؤثر واقع شود. در مورد مداخلات توانبخشی شناختی نیز، هرچند مداخلات شناختی می‌تواند با کاهش بار بر حلقه‌های دیگر اعم از حسی، ادراکی و حرکتی، مرکز بر حلقه کارکردهای شناختی گردد، ولیکن در پاره‌ای موارد تقویت سایر حلقه‌ها ضروری و مفید فایده است.

تکلیف تعادلی به عنوان یک تکلیف حرکتی که تأکید بر آن درگیر می‌شود و به دلیل تعدد سازوکارهای حسی و ادراکی درگیر در حفظ و فراهم کردن آن، شرایط مناسبی برای ارائه تمرینات پیشرونده است. برنامه توانبخشی شناختی باران، بر مبنای تئوری یادگار شدن و بر پایه تکلیف دوگانه شناختی تعادلی طراحی شده است. منطق زیربنایی این برنامه بر این استوار است که با افزایش نیاز نظام تعادلی به منابع پردازشگر، تکالیف شناختی در حال اجرا به عنوان تکلیف دوم، باید با درگیری منابع پردازشگر کمتری اجرا شوند و این موضوع سبب افزایش کارایی منابع پردازشگر می‌گردد. علاوه بر این درگیری حواس مختلف، در فرایند تکلیف نیازمند یکپارچگی حسی است. اصول سطح توانایی اولیه، تنوع، اضافه بار، پاداش و پیشرفت در ارائه تمرینات در نظر گرفته شده است.